

David Gisselsson om:

■ Att vara ung forskare:

Kul, spännande, flexibelt och ibland väldigt frustrerande. Man tvingas att göra saker som man inte tänkt att man ska göra, mycket byråkrati och administration, ändå har vi det ovanligt bra här på avdelningen. Det är också en otrygg anställningsform.

■ **Förväntningar:** Jag tror ofta att omgivningen har högre förväntningar på mig än de faktiskt har. Det kan stressa upp mig mycket i onödan. Men om jag misslyckas med någonting så gör det inte så mycket för det mesta. Jag kan stirra upp mig väldigt mycket för det själv, men sedan så är det inte hela världen.

■ **Kärleken:** Jag är förlovad sedan 14 oktober. Jag har haft jättetur, det är väl det enda jag kan säga.

■ **Hur folk reagerar på hans yrke:** Överlag positivt och intresserat. Folk kan bli lite rädda ibland. Jag sysslar med tragiska saker så jag försöker att prata så lite som möjligt om mitt kliniska arbete. Många människor har mycket i bagaget och det är kanske inte saker man vill höra när man är på ett cocktailparty. Lite beroende på sällskapet så väljer jag om jag vill ta på mig forskarhatten eller läkarhatten.

■ **Meningen med livet:** Upptäcka nya saker och nya miljöer, för mig är det väldigt viktigt. Det kan vara vad som helst, en resa till en plats jag inte tidigare varit på eller att förstå något som jag inte förstått tidigare. Och att göra det tillsammans med dem man älskar, det är viktigt att inte tappa sin omgivning.

■ **Motion:** Jätteviktigt och faktiskt även kul. Jag går på Gerdahallen, på spinning, Jag och min fästmo är också mycket ute i naturen. Det är den bästa formen av motion och avkoppling.

■ **Drömresmålet:** Just nu skulle jag vilja åka runt i Syrien, Jordanien och Israel, Mellanöstern. Jag tycker att historia och arkeologi är väldigt spännande. Det får vara ett drömresmål just nu, det är inte helt stabilt överallt.

■ **Vad han läser:** Romanser och mycket historia. Jättemycket politisk historia, 1900-talshistoria. Just nu håller jag på med böcker om Vietnamkriget som jag inte lärde mig något om när jag gick i skolan.

■ **Dröm:** Jättesvårt... Jag har alltid försökt att vara försiktig med drömmar, för det slutar antingen med att man tröttnar på dem eller så gör man det som man drömmer om och tycker sedan att "det var väl ingenting". Men jo, min dröm är att utvecklas så mycket så att jag kan släppa kontrollen lite grann. Att jag kan ta varje dag som den kommer, för det är jag så himla dålig på.

■ **Att bli världsberömd forskare:** Inte alls min dröm! Det är så slumperende. Jag tror inte att man

blir lyckligare av att vara världsberömd. Jag har träffat en del världsberömda forskare och många av dem är inte alls lyckliga, så de är inga bra förebilder. Man blir lycklig av nära och kära och små saker i vardagen. Av att känna att man är på rätt plats i tillvaron.

■ **Livet i Lund:** Jag är ju infödd Lundabo och jag kommer aldrig härifrån. Det är som det alltid är, man åker utomlands och kommer tillbaka, längtar alltid hem. Det är underbart. Det är precis lagom storlek för att man

ska kunna träffa någon man känner på stan. Samtidigt så finns hela världen här, med utbytesstudenter och gästforskare från andra länder. Lite skyddat är det också förstås.

■ **Uppoffringar:** Oj, det har jag sluppit göra. Känner aldrig att jag har gjort några större upppoffringar, även om folk tror det. Det beror på att jag har förstående familj och förstående fästmo. Man kommer att få kompromissa mycket mer när man får barn.

■ **Favoritmusiken:** Jag lyssnar mycket på amerikansk pop. Just nu lyssnar jag på ett band som heter The Wallflowers som nästan ingen känner till, det är Bob Dylans son, Jakob Dylan, som har bandet. De kommer ut med en skiva vart femte år så det är ganska frustrerande, jag kan alla deras låtar utantill vid det här laget.

■ **Vad han tänker på när han är ledig:** Jag försöker att inte tänka så mycket! Jag tänker på vad jag ska laga till middag ganska ofta.

Patienten i ett nära perspektiv

Det händer ofta att David Gisselsson i sitt arbete träffar de patienter vars kromosomer han granskat i mikroskop. Motiverande, tycker han, men också tungt då många patienter är svårt sjuka barn. Text: Nathalie Nasr Foto: Lisbeth Westerlund

Det sägs att i de flesta skolor är det inte tillåtet att vara nörd, men det var fullt tillåtet i min klass. Det var mycket lättare att vara nörd än något annat. Och vi fick blomma ut i vår nördighet, fullkomligt!

Genom glasörrarna på Universitetssjukhuset i Lund går människor konstant in och ut.

Några för att jobba. Andra, som patienter, kommer hit med en misstanke och går hem med en diagnos.

Eller en oerhörd lättnad.

På femte våningen i en L-formad del av huvudbyggnaden, finns genetiska kliniska laboratorier.

Hit kommer inga patienter.

Det här är forskarnas och biomedicinarnas tillhåll. Några är anställda av universitetet, andra av sjukhuset.

Och vissa, som David Gisselsson, delar sin tid mellan de två.

Till laboratoriet skickas fostervattensprover, blod i rör, och vävnader från tumörer för att testas, analyseras.

År det en kromosomavvikelse som gör att ett par fått missfall flera gånger?

Har sonen ärvt mammans sjukdom?

Vad är det för sorts cancer vi har att göra med?

Det är sådana frågor som ska få ett svar. – Cancergåtan är inte löst. Vad som än står på löpsedlarna, säger David Gisselsson.

HAN ÄR 34 ÅR, klädd i vit rock, jeans och mörkgrå skjorta.

Han är också forskare och läkare på genetiska kliniken som jobbar med nedärva sjukdomar, medfödda kromosomrubningar och genetiska förändringar i tumörer.

Hans egen inriktning är att diagnostisera ovanliga sjukdomar och tumörer hos barn.

– Att säga vilken sorts tumör det är som en patient har är inte alltid så lätt. Framför allt när det gäller barn. Är det dessutom sällsynta tumörer så kan det bli riktigt knepigt, säger han.

Det är en hel del människor i vita rockar som rör sig i lokalen, som både är ett kliniskt laboratorium och ett forskningslaboratorium.

– Det är lite unikt faktiskt. Men vi är trångbudda. Den här delen byggdes för trettio personer men i dag är vi ungefär sjuttio som jobbar här inne.

Rummen som personalen sitter i är små.

Och mitt på avdelningen breder laborato- →

Som forskare blir man medveten om hur lite man vet om skapelsen. Det finns större sammanhang därute som vi inte fattar och det kan vara en tröst ibland.

→ riemiljön ut sig med alla ingredienser som fantasin förväntar sig.

Mikroskop, flaska efter flaska med kemiska vätskor, ljud av porlande vatten från vattenbad och maskiner som centrifugerar prover eller som mäter hur mycket DNA det finns i en droppe vätska.

Steril miljö?

Nja.

En och annan har faktiskt smyckat sin arbetsplats med en nostalgisk bild på Dallasgänget, eller några ord som sätter perspektiv på tillvaron:

"Trying is the first step on the road to failure".

– Visst är det underbart. De orden är vårt mantra, skrattar den biomedicinska analytikern Linda Magnusson.

DAVID GISSELSSENS INTRESSE för genetik, ärftlighetslära, väcktes redan på högstadiet – tack vare en entusiastisk lärare.

Överhuvudtaget var alla kompisarna i klassen på Järnåkraskolan i Lund intresserade av de naturvetenskapliga ämnena.

– Det sägs att i de flesta skolor är det inte tillåtet att vara nörd, men det var fullt tillåtet i min klass. Det var mycket lättare att vara nörd än något annat. Och vi fick blomma ut i vår nördighet, fullkomligt! Ännu värre blev det i gymnasiet där hela klassen var sådan, säger han och skrattar.

David Gisselsson drivs av nyfikenhet. För honom var det egentligen därför inte så självklart att välja naturvetenskapliga linjen på gymnasiet.

Det finns ju så mycket i världen att ta reda på. Utforska. Förstå.

Måste man begränsa sig?

Länge vägde han sitt intresse för historia och arkeologi mot matematik och medicin.

– Jag vill ha ett jobb som är meningsfullt, ha kontakt med människor. Jag ville inte bli en sådan forskare som sitter och petar i en tusen år gammal artefakt. När jag började förstå vad arkeologer verkligen gjorde tänkte jag herregud, jag kommer att tycka det är meningslöst efter fem år!

Medicin var kanske inte så dumt?

Han sökte, och kom in.

Efter ett par terminer tog han paus från läkarutbildningen för att forska i fyra år och doktorera innan han återvände till läkarlinjen för att få sin legitimation.

– Det pratades om att det skulle vara meriterande för en läkare att även bli forskare. Det har visat sig vara nonsens, man förlorar bara pengar på det och får knappt högre lön. Men jag tyckte det var kul. Läkar-

utbildningen kunde vara enformig, medan denna miljö var unik, säger han.

I EN ANNAN DEL av sjukhusets huvudbyggnad finns en patientmottagning som tillhör genetiska kliniken.

Det är där som David Gisselsson än så länge jobbar som läkare, vilket han gör hälften av sin tid.

– Det som är ovanligt med vår specialitet är att vi både tittar på kromosomer och träffar patienter, säger han.

Ofta träffar han de patienter vars kromosomer han synat i mikroskop.

– Fantastiskt motiverande!

Men det har sina baksidor. David Gisselsson jobbar ofta med svårt sjuka, barn som har cancer eller barn med multihandikapp. Ibland är han också med och obducerar barn.

– Mitt arbete är väldigt dödsnära, jag jobbar ofta med människor som är döda eller som löper en stor risk att dö. Det ligger mycket tragik bakom, säger han.

Det är upplevelser som ibland följer med honom hem. Då är det viktigt att kunna tala med en kollega eller partner som förstår.

– Man måste ha ett förhållningssätt för att hitta harmonin mellan liv och död. För mig är det en religiös grundsyn som gör det lättare att hitta en mening med allt det jag ser.

David Gisselssons behov av religion har ökat sedan han blev forskare. För honom finns inga motsatser mellan religion och vetenskap.

– Som forskare blir man medveten om hur lite man vet om skapelsen. Det finns större sammanhang därute som vi inte fattar och det kan vara en tröst ibland.

GENETIK OCH FORSKNING inom genetik är ett minerat område. Till den genetiska avdelningen kommer bland annat fostervattensprover och genom fosterdiagnostik kan man se kromosomavvikelse.

– Det folk ofta inte vet är att vi inte bara ser Downs syndrom, utan hela arvsmassan, säger David Gisselsson.

De etiska frågorna handlar bland annat om det är rätt att göra prover på foster eller personer där utgångsläget är att fostret eller personen är frisk – prover som kan säga något om framtiden och eventuella sjukdomar som den bär med sig.

Han brottas stundtals med frågorna. Särskilt när ett provsvar, som ett fostervattensprov, får avgörande konsekvenser.

Andra fall handlar om vuxna personer som har en viss sjukdom i släkten. Exem-

David Gisselsson

Ålder: 34 år.

Yrke: Docent och läkare vid Universitets-sjukhuset i Lund, genetiska kliniken samt patologiska kliniken. Är även anställd som forskare av Lunds universitet, en tjänst som finansieras av Barncancerfonden.

Bor: En lägenhet på Väster i Lund.

Familj: Fästmän och sambon Karolin Hansén-Hallor, föräldrar, styvföräldrar, en halvsystem och fem styvsyskon.

Aktuell: Har nyligen fått 1,5 miljoner kronor av Barncancerfonden för att forska i tumörers tillväxt. Syftet är att bättre kunna förutse sjukdomsförloppet hos barn med cancer.

pelvis Huntingtons sjukdom, en obotlig hjärnsjukdom vars symptom uppkommer i 30- eller 40 årsåldern.

– Om en förälder har det så är risken att barnet får sjukdomen femtio procent. Vi kan, enligt väldigt strikta bestämmelser, testa om en person har arvt sjukdomsanlagen. Och det kan man diskutera, ska man göra tester för sjukdomar som man inte kan göra någonting åt?

Ju mer han jobbar med dessa frågor desto större respekt får han för proven och desto mindre skulle han kunna tänka sig att göra tester på sig själv.

– Min generella och personliga åsikt är att man inte ska testa i oträngt mål, säger han.

NYLIGEN FICK DAVID GISSELSSEN 1,5 miljoner kronor av Barncancerfonden för att forska i hur man bättre ska kunna förutse förloppet hos barn som fått cancer.

Överhuvudtaget är hela hans forskartjänst, som han har på halvtid, finansierad av fondmedel.

David Gisselsson är oroad över forskningens framtid. Det ständiga behovet av att söka anslag och den hårda konkurrensen om pengarna gör forskarbanan till en otrygg karriärväg, säger han.

– Otryggheten får visserligen folk att jobba mycket. Men det negativa är att folk mår dåligt och det kan bli en obehaglig konkurrens om positioner, säger David Gisselsson som ändå känner sig privilegierad jämfört med många andra.

Själv har han inga planer på att överge forskningen och bara helt ägna sig åt läkaryrket. Kombinationen ger honom mer.

Dessutom finns det många gåtor kvar att lösa.

Som cancergåtan.

– Varje tumör är en egen gåta och det finns tusentals tumörtyper.

Visserligen har forskningen hittills gjort stora framsteg. Men än återstår en hel del arbete för att förebygga och bättre behandla till exempel cancer, en sjukdom som var tredje person i landet drabbas av under sin livstid.

David Gisselsson vill gärna dra sitt strå till stacken genom att fortsätta forska i kromosomrubningar och cancer, främst hos barn.

– Det är det som jag verkligen brinner för. Jag vill bli en riktigt duktig diagnostiker, kunna klura ut vad patienter med ovanliga åkommor lider av.

Som Dr House?

– Ja, kanske så. Fast lite mindre brysk.

nathalie.nasr@sydsvenskan.se

Världens mest besökta hotellsajt. Boka ditt hotell nu.

Paris
Venedig
Brugge

från 509 kr*
från 519 kr*
från 419 kr*

Prag
Amsterdam
Florens

från 229 kr*
från 559 kr*
från 489 kr*

Hotels.com wake up happy

* Hotellpriser är per rum per natt